

Oponentní posudek

diplomové práce „Kolektivní akce Rady bezpečnosti OSN na ochranu lidských práv“ předložené Ing. Michaelou Chrtovou, M.A.

K tématu práce (aktuálnost, novost, náročnost):

Předložená diplomová práce v rozsahu 60 stran textu se zabývá přístupem problematikou kolektivních akcí Rady bezpečnosti OSN na ochranu lidských práv.

Téma je aktuální. Kolektivní akce Rady bezpečnosti OSN, které se zaměřují na otázku lidských práv, jsou instrument, který je stále využíván, problematika je tedy neustále v pohybu. Nové koncepty jako *responsibility to protect* kolektivní akce mohou ovlivňovat. Tyto posuny je zapotřebí reflektovat. Téma je zároveň poměrně nové. Byť je problematika z mnoha úhlů pohledu již zpracována (řadě aspektů se věnovala konzultantka diplomantky), přesto je předložený souhrn vhodným doplněním existující literatury a jako takový je příspěvkem do debaty. Náročnost tématu vidím v množství zdrojů, které musela autorka práce prostudovat, a najít si vlastní cestu k jeho zpracování. Zároveň ale právě díky řadě zdrojů již nemusela prošlapávat cestičku sama a mohla také vyjít z názorů autorů existujících děl.

K formální stránce práce:

Práce je členěna do úvodu, čtyř kapitol a závěru, v orientaci v práci napomáhá přehledný obsah. Je zpracována s využitím primárních i sekundárních pramenů. Počet i využití dokumentů je nadstandardní, a byť je dán i charakterem práce, považují je za velmi silnou stránku práce. V seznamu literatury mě zarazilo řazení zdrojů (monografie, primární zdroje, články), sekundární zdroje by měly být řazeny za sebou. Musím také poznamenat, že autorka v práci používá článek „Sankce Rady bezpečnosti OSN a donucení v mezinárodním právu“, jehož autorem je Daniel Koštoval, kterého přejmenovala na Davida Koštovala.

Jazyková úroveň elaborátu je velmi slušná, chyb je jen málo. Větší výhradu mám k tomu, že u poznámek pod čarou chybí na konci tečky.

Autorka si klade za cíl zmapovat vývoj kolektivních akcí Rady bezpečnosti OSN na ochranu lidských práv. K tomuto cíli zvolila i vhodnou osnovu, byť se - ke škodě práce - nevěnuje aktuálním otázkám spojeným kupř. s tzv. Islámským státem.

K obsahové stránce práce:

Práce je poměrně popisná. S ohledem na cíl, který si diplomantka vytyčila, jde vlastně o vhodné zpracování, avšak stranou její pozornosti pak zůstaly zajímavé právní otázky, jako např. zda jsou kolektivní akce Rady bezpečnosti OSN vhodným a případně skutečně efektivním

nástrojem k zajištění ochrany lidských práv, jaké je propojení mezi konceptem *responsibility to protect* a Radou bezpečnosti – kdy jej může využít, zda je závazný atd. Kupříkladu současná situace v Sýrii či rozpínání se tzv. Islámského státu může být dobrým příkladem toho, zda a jak by bylo možné reagovat při použití konceptu *responsibility to protect*, jak by mohla a měla reagovat Rada bezpečnosti OSN atp.

Autorka se nicméně v problematice hezky orientuje a práce samotná je velmi zajímavá. Považuji ji za zdařilou, psanou srozumitelně, ráda jsem si ji přečetla.

Obsah jednotlivých kapitol zde nebudu popisovat, jako podnětnou shledávám zejména třetí kapitolu. Podle mě je také klíčové to, o čem autorka hovoří na s. 34, tedy, že u některých aspektů zpracovávané problematiky může být přání otcem myšlenky. Možná, že i její vnímání problematiky bylo ovlivněno tím, jakou literaturu četla? U některých pasáží jsem uvažovala, zda jde o nevědomé hledání potvrzení náhledu na otázku (s. 24), anebo prosté využití jednoho z pramenů, který ovšem svým zaměřením ovlivňuje to, jak bude koncipována odpověď. Je například možné říci, že se v 90. letech 20. století změnil charakter konfliktů a přibylo konfliktů vnitrostátních? Není to například jen tím, že o nich více víme? Nebo že je bereme v potaz tehdy, pokud hovoříme o nových konceptech, jejichž zdroj je možné vidět v podobné době? Nejde pouze o hodnocení události z jednoho úhlu pohledu, který je dále zevšeobecněn a použit jako podklad pro potvrzení určitého přístupu?

Považuji také za nedostatek to, že diplomantka nereflektovala aktuální vývoj v problematice, a neuvažovala více o nových výzvách, v nichž mohou hrát zásadní roli akce Rady bezpečnosti OSN (zejména ve spojení s *responsibility to protect*) hrál značnou roli. Ve vztahu k cíli tak činit nemusela, ale název práce je i tomuto tématu otevřený.

Závěr:

Autorka prokazuje velmi dobrou znalost dokumentů a literatury. Prokazuje zároveň velmi dobrou schopnost práce s podklady. Předložená práce je po obsahové stránce zajímavá, je napsána odborným jazykem, je vybavena poznámkovým aparátem a seznamem literatury. Práce splňuje požadavky kladené na daný typ kvalifikačních prací na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Diplomovou práci k obhajobě doporučuji a předběžně ji, s výhradou průběhu obhajoby, hodnotím jako velmi dobrou až výbornou.

Otázky k obhajobě:

1. Ráda bych autorku požádala o zamyšlení nad tím, zda je možné použít kolektivní akce Rady bezpečnosti OSN proti tzv. Islámskému státu. Co by bylo třeba udělat, a co již (možná) bylo učiněno?

2. V současné době se velmi diskutuje tzv. uprchlická krize. Je možné označit to, že stát „produkuje“ uprchlíky, za hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost? Je možné uvažovat o akcích Rady bezpečnosti OSN, které budou reflektovat právě uprchlickou problematiku?

V Praze dne 18. 09. 2015

JUDr. Věra Honusková, Ph.D.